

RÅDETS RESOLUTION

af 23. november 2007

om modernisering af universiteterne med henblik på Europas konkurrenceevne

i en global vidensøkonomi

(2007/C XXX/YY)

RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION,

SOM MINDER OM den politiske baggrund for dette spørgsmål, jf. bilaget til denne resolution,

BEKRÆFTER PÅ NY:

1. behovet for at gøre fremskridt i moderniseringen af Europas universiteter under hensyn til deres indbyrdes roller inden for uddannelse, forskning og innovation som et hovedelement i Europas indsats for at skabe et videnbaseret samfund og en videnbaseret økonomi og forbedre sin konkurrenceevne
2. betydningen af at øge mulighederne for livslang læring, udvide adgangen til højere uddannelse for ikke-traditionelle og voksne studerende samt udvikle den dimension af universiteterne, der vedrører livslang uddannelse
3. betydningen af at skabe bedre muligheder for, at kvinder kan skabe sig en karriere inden for videnskaben
4. princippet om, at motiverede og begavede studerende bør kunne drage nytte af mulighederne for mobilitet uafhængigt af deres sociale eller økonomiske baggrund, og nødvendigheden af at øge ikke blot de studerendes mobilitet, men også forskernes, undervisernes og det øvrige universitetspersonales
5. nødvendigheden af, at universiteter har tilstrækkelig autonomi, bedre styring og klare ansvarsforhold i deres strukturer til at kunne konfrontere nye samfundsmæssige krav, og for at de skal kunne udbygge og diversificere deres kilder til offentlig og privat finansiering, så finansieringskløften i forhold til EU's hovedkonkurrenter mindskes

6. betydningen af kvalitetssikring som en stærk drivkraft for forandring inden for den højere uddannelse
7. universiteternes rolle i kraft af uddannelse, forskning og innovation i forbindelse med overførsel af viden til økonomi og samfund som hovedbidrag til Europas konkurrenceevne og behovet for tættere samarbejde mellem den akademiske verden og erhvervslivet.

ERKENDER:

1. at der er behov for sammenhæng i arbejdet hen imod dels det europæiske område for videregående uddannelse, dels det europæiske forskningsområde
2. at de udfordringer, som udspringer af globalisering, kræver, at det europæiske område for videregående uddannelse og det europæiske forskningsområde åbnes fuldt ud for verden, og at Europas universiteter bliver verdensomspændende konkurrencedygtige aktører
3. at det er nødvendigt at fremskynde en reform af universiteterne ikke kun for at stimulere fremskridt i hele det højere uddannelsessystem, men også for at fremme fremkomsten og styrkelsen af institutioner inden for den højere uddannelse i Europa, der kan bevise deres ekspertise på internationalt plan
4. at der er behov for at øge mobiliteten for studerende, forskere, undervisere og andet universitetspersonale, idet det samtidig erkendes, at det er vigtigt at sikre en bred social sammensætning af gruppen af personer, der drager fordel af en sådan mobilitet
5. at flere muligheder for livslang læring, bredere adgang til højere uddannelse for alle, herunder ikke-traditionelle studerende, samt forbedring af beskæftigelsesevnen er de vigtigste mål for politikken for højere uddannelse, både på europæisk og på nationalt plan.

OPFORDERER MEDLEMSSTATERNE TIL

1. at fremme topkvalitet inden for højere uddannelse og forskning ved udvikling af institutioner og netværk, der kan konkurrere internationalt og bidrage til at få de bedste talenter til Europa, og give disse institutioner autonomi til at udvikle deres potentiale fuldt ud
2. at fremme internationaliseringen af de højere uddannelsesinstitutioner ved at tilskynde til kvalitetssikring ved hjælp af uafhængig evaluering og peer-evaluering af universiteter, fremme mobilitet, fremme anvendelsen af fælles og dobbelte grader og fremme anerkendelsen af kvalifikationer og studieperioder
3. at træffe de nødvendige foranstaltninger til at modernisere de højere uddannelsesinstitutioner ved at give dem større autonomi og bedre ansvarsforhold, så de bliver i stand til at:
 - forbedre deres forvaltningspraksis
 - udvikle deres innovationskapacitet, og
 - styrke deres kapacitet til at modernisere deres læseplaner, så de mere effektivt kan opfylde arbejdsmarkedets og de studerendes behovsamt skabe øget adgang til højere uddannelse og derved opfylde kravene vedrørende økonomisk og teknologisk konkurrenceevne og bredere samfundsmål
4. at fremme de højere uddannelsesinstitutioners bidrag til innovation, vækst og beskæftigelse samt det sociale og kulturelle liv ved at tilskynde dem til at udvikle og udbygge partnerskaber med andre parter, som f.eks. den private sektor, forskningsinstitutioner, regionale og lokale myndigheder og civilsamfundet
5. at indføre konkrete incitamenter for at tilskynde højere uddannelsesinstitutioner til at optage ikke-traditionelle studerende og voksne studerende og videreudvikle deres rolle med hensyn til livslang uddannelse, idet diversiteten af det post-gymnasiale uddannelsessystem i givet fald skal øges
6. at udvikle bedre lærings- og forskningsmiljøer for studerende og unge forskere ved at styrke projektbaseret læring og sikre, at de studerende tidligt involveres i forskning, især inden for videnskab og teknologi

7. at træffe foranstaltninger til at sikre, at støtteordninger for studerende og forskere fremmer den videst mulige og mest retfærdige deltagelse i mobilitetsordninger, f.eks. ved at forbedre adgangen til højere uddannelse for alle motiverede og begavede studerende og forskere, herunder handicappede studerende og forskere, uafhængigt af køn, indkomst, social eller sproglig baggrund og udbygge den sociale dimension af højere uddannelse via bedre støtte til studerende og forskere i EU og oplysning om studie-, mobilitets- og karrieremuligheder med henblik på at sikre de bedst mulige uddannelsesmuligheder for alle. En sådan foranstaltning kunne være at bidrage til overvågningen af den sociale dimension af højere uddannelse, således at internationalt sammenlignelige data om dette spørgsmål bliver tilgængelige
8. at gøre de europæiske højere uddannelsessystemer mere attraktive ved at tilskynde institutionerne til fuldt ud at udnytte de samarbejds- og mobilitetsmuligheder, som især Erasmus Mundus-programmet tilbyder til fremme af akademisk topkvalitet på verdensplan
9. at gøre brug af strukturfondene til modernisering af højere uddannelse.

OPFORDRER KOMMISSIONEN til at støtte medlemsstaterne med hensyn til moderniseringsdagsordenen og navnlig til

1. i samråd med de relevante aktører inden for højere uddannelse og forskning og de nationale myndigheder at kortlægge de foranstaltninger, der eventuelt vil kunne tackle de udfordringer og overvinde de forhindringer, som universiteter i EU står over for, når de gennemfører deres modernisering og yder deres fulde bidrag til Lissabon-dagsordenens mål
2. at lette gensidig læring som led i Lissabon-dagsordenen, især inden for rammerne af arbejdsprogrammet Uddannelse og Erhvervsuddannelse 2010 og opfølgningen af grønbogen om det europæiske forskningsrum, samt ved fremme af partnerskaber mellem universiteter og erhvervslivet/den private sektor

3. at kortlægge eventuelle foranstaltninger til at overvinde hindringer for studerendes, underviseres og forskeres mobilitet over hele Europa og navnlig for den gensidige anerkendelse af meritter og eksamensbeviser og fremme udvekslingen af god praksis om disse spørgsmål

 4. sammen med de nationale programstrukturer at overvåge og vurdere virkningerne af
 - Erasmus-studerendes sociale baggrund
 - Erasmus-programmets bidrag til moderniseringsdagsordenen
 - Erasmus Mundus-programmets bidrag til at gøre de europæiske universiteter attraktive på internationalt plansamt aflægge rapport til medlemsstaterne herom senest medio 2008.
-

Politisk baggrund

- 1) Fællesskabsindsatsen inden for uddannelse og erhvervsuddannelse er baseret på traktatens artikel 149 og 150.
- 2) Det Europæiske Råd var på sine møder i henholdsvis Lissabon i marts 2000 og Barcelona i marts 2002 enigt om at fastsætte det strategiske mål at gøre Den Europæiske Union til den mest konkurrencedygtige og dynamiske videnbaserede økonomi i verden i 2010, at gøre EU's uddannelsessystemer til en kvalitetsreference på verdensplan senest i 2010 samt at skabe et europæisk rum for forskning og innovation.
- 3) Resolutionen vedtaget af Rådet og repræsentanterne for medlemsstaternes regeringer, forsamlet i Rådet, om mobilisering af Europas intellektuelle ressourcer: Hvordan universiteternes bidrag til Lissabonstrategien kan maksimeres¹ understreger vigtigheden af reformer inden for højere uddannelse.
- 4) De europæiske stats- og regeringschefer fremhævede på det uformelle europæiske topmøde i Hampton Court (UK) i oktober 2005 ligesom på Det Europæiske Råds møde i marts 2007 betydningen af videnstrekanten (uddannelse, forskning og innovation) for EU's konkurrenceevne. De opfordrede Kommissionen til at fastsætte konkrete aktioner på grundlag af Kommissionens meddelelser "Universiteternes rolle i det europæiske vidensamfund"² og "Mobilisering af Europas intellektuelle ressourcer: Hvordan universiteternes bidrag til Lissabonstrategien kan maksimeres"³.

¹ EUT C 292/1 af 24.11.2005.

² KOM(2003) 58 endelig.

³ KOM(2005) 152 endelig.

- 5) I Kommissionens meddelelse "Virkeliggørelse af universiteternes moderniseringsdagsorden for uddannelse, forskning og innovation" fra maj 2006⁴ blev der peget på ni områder, hvor aktioner vil bidrage til universiteternes modernisering. På sit møde i juni 2006 opfordrede Det Europæiske Råd til opfølgning af Kommissionens meddelelse, og det opfordrede medlemsstaterne til at fremme topkvalitet og befordre modernisering, omstrukturering og innovation inden for de højere uddannelser for at frigøre deres potentiale og understøtte Europas fremstød for mere vækst og beskæftigelse.
- 6) Kommissionens grønbog fra april 2007 "Nye perspektiver på det europæiske forskningsrum" har dannet grundlag for en bred høring af interessenter og for institutionel og offentlig debat. Den fremhæver behovet for at styrke universiteternes og forskningsinstitutionernes rolle i forbindelse med fremme af topkvalitet.
- 7) Aho-gruppens rapport "Mod et innovativt Europa" opfordrer til stærkere samspil mellem universiteter og andre interessenter inden for innovation.
- 8) Den mellemstatslige Bologna-proces med 46 deltagende lande har betydet fremskridt med at gøre europæisk højere uddannelse mere konkurrencedygtig på internationalt plan og med at reformere nogle af aspekterne af højere uddannelse, herunder foranstaltninger for at øge mobiliteten og de europæiske borgeres beskæftigelsessevne via oprettelsen af det europæiske område for videregående uddannelse.
- 9) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse af 15. november 2006 om et handlingsprogram for livslang læring for 2007-2013⁵ er baseret på den forudsætning, at et avanceret videnssamfund er nøglen til højere vækst og erhvervsfrekvens, og at uddannelse og erhvervsuddannelse er væsentlige prioriteringer for EU med henblik på at kunne opfylde Lissabonmålene.

⁴ KOM(2006) 208 endelig.

⁵ Afgørelse nr. 1720/2006/EF, EUT L 327/45 af 24.11.2006.

- 10) Erasmus-programmet under programmet for livslang læring har det dobbelte formål at støtte etableringen af et europæisk område for videregående uddannelse og at styrke de videregående uddannelsers og erhvervsuddannelsers bidrag til innovationsprocessen, og støtter med henblik herpå navnlig omfattende mobilitet for universitetspersonale og studerende samt multilaterale projekter og netværk, der fokuserer på innovation, eksperimenter, udvikling af nye koncepter og kompetencer og modernisering af de højere uddannelsesinstitutioner i Europa.
- 11) Europa-Parlamentets og Rådets afgørelse af 18. december 2006 om Det Europæiske Fællesskabs syvende rammeprogram for forskning, teknologisk udvikling og demonstration (2007-2013) udgør sammen med særprogrammet "Idéer" og Det Europæiske Forskningsråd, der er baseret herpå, en række nye instrumenter, der vil påvirke forskningsaktiviteterne på de europæiske universiteter.
- 12) Kommissionen fremsatte et forslag i november 2006⁶ om oprettelse af Det Europæiske Teknologiske Institut til fremme af integrerede aktiviteter inden for innovation, forskning og videregående uddannelse, og Rådet (konkurrenceevne) nåede på samlingen den 25. juni 2007 til enighed om en generel indstilling om forslaget.
- 13) Kommissionens forslag om fornyelse af Erasmus Mundus-programmet for perioden 2009-2013 har til formål at højne kvaliteten af de videregående uddannelser og at fremme den mellemfolkelige forståelse, og dermed bidrage til de europæiske videregående uddannelsers tiltrækningskraft samt akademisk topkvalitet via innovativt og omfattende samarbejde med tredjelande.
- 14) Kommissionens bidrag til stats- og regeringschefernes møde den 18.-19. oktober i Lissabon "Europas interesse: at opnå fremgang i globaliseringens tidsalder", navnlig afsnittet om "Mere FoU og innovation", understregede betydningen af at modernisere den højere uddannelse i forbindelse med Lissabon-strategiens eksterne dimension.

⁶ KOM(2006) 604 endelig/2.